

Socialstyrelsen

Årsrapport 2017

VISO – den nationale videns- og
specialrådgivningsorganisation

februar 2018

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Indhold udarbejdet af VISO, Socialstyrelsen.
Udgivet 13. februar 2018

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

Digital ISBN: **978-87-93676-02-2**

Indhold

Forord	2
Resumé	2
1. Henvendelser og rådgivningsforløb	3
1.1 Henvendelser til VISO	3
1.2 Rådgivningsforløb i VISO	4
2. Nye styringsinitiativer	8
3. Koordinering af specialrådgivning	9
4. Leverandører	10
4.1 VISOs leverandørsamarbejde	10
4.2 Udvikling af specialisterne i leverandørnetværket.....	11
5. Kvalitetssikring.....	11
5.1 Tilfredsheden med VISOs rådgivning	11
5.2. VISOs audit af enkeltforløb og temaaudit	12
6. Udvalgte indsatsområder	13
6.1 Adoption uden samtykke	13
6.2 Børn med autisme og skolevægning	13
7. Økonomi	14

Forord

VISO – den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation – udgiver hermed sin årsrapport for 2017. Den giver med afsæt i centrale aktivitetsdata overblik over VISOs virksomhed, herunder nye tiltag og udviklingstendenser, i det forgangne år og henvender sig til kommunale ledere, sagsbehandlere, fagpersoner og andre.

God fornøjelse!

Jan Christensen
Kontorchef

Resumé

Nøgletal, udviklingstendenser, kvalitetssikring mv.

- VISO modtog 4.828 henvendelser i 2017 svarende til en stigning på 2,6 pct. i forhold til 2016:
  - På voksenområdet voksede antallet med 1,5 pct.
  - På børne- og ungeområdet voksede antallet med 12 pct.
  - På specialundervisningsområdet faldt antallet med 3,5 pct.
  - 72 pct. af henvendelserne kom fra kommunerne.
- VISO igangsatte 1.780 rådgivningsforløb i 2017 svarende til et fald på 13,5 pct. i forhold til 2016:
  - På voksenområdet faldt antallet med 16 pct.
  - På børne- og ungeområdet faldt antallet med 2 pct.
  - På specialundervisningsområdet faldt antallet med 19 pct.
- VISOs rådgivningsforløb fordelte sig i 2017 således: 'Voksne' (55 pct.), 'Børn og unge' (27,6 pct.), 'Specialundervisning' (16 pct.) samt tværgående emner i betegnelsen 'Andet' (1,4 pct.)
- VISO indgik i 2017, som følge af et udbud i 2016, kontrakter med leverandører på det mest specialiserede specialundervisningsområde. Heraf var én leverandør ny.
- VISO indledte i 2017 udbuddet af kontrakter for VISO-leverandører på voksenområdet og modtog i december 2017 tilbud fra 87 tilbudsgivere. Kontrakterne forventes at træde i kraft fra 1. maj 2018.
- VISO havde i 2017 fokus på styringsinitiativer vedrørende ledelsesinvolvering og længden af rådgivningsforløbene med henblik på at sikre budgetoverholdelse og kvalitetssikre arbejdet.
- VISOs samlede budget til indkøb af specialistrådgivning var i 2017 på 238,3 mio. kr. Forbruget endte på 234,2 mio. kr.

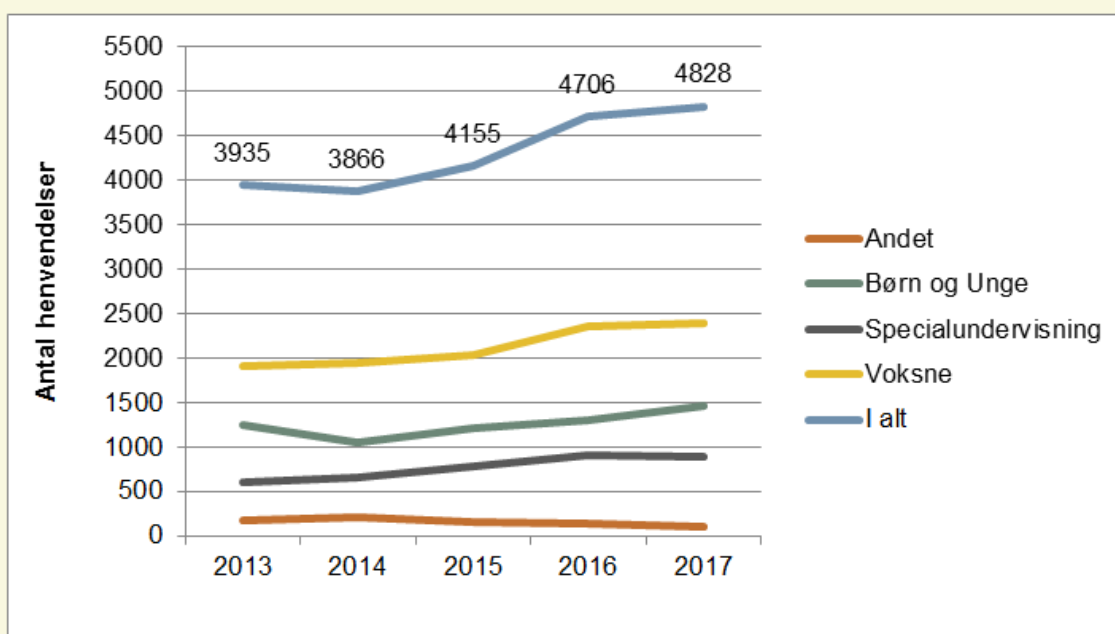
1. Henvendelser og rådgivningsforløb

1.1 Henvendelser til VISO

VISO fik i alt 4.828 henvendelser i 2017 fra kommuner, sociale tilbud og borgere, hvilket er det hidtil højeste antal i løbet af et enkelt år, jf. figur 1 – og 2,6 pct. højere end i 2016.

Figur 1

Antallet af henvendelser i alt og fordelt på hovedområder, 2013-2017

Langt hovedparten af henvendelserne falder inden for voksen-, børn- og unge- og specialundervisningsområdet, som er underlagt forskellige lovbestemmelser. Tabel 1 viser, hvordan antallet af henvendelser præcist er fordelt på de tre hovedområder siden 2013. Det kan udledes, at antallet er steget fra 2016 til 2017 med 1,5 pct. på voksenområdet og 12 pct. på børne- og ungeområdet, mens der er sket et fald på 3,5 pct. på specialundervisningsområdet.

Tabel 1
Antallet af henvendelser i alt og fordelt på hovedområder, 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Voksne	1916	1951	2024	2353	2388
Børn og unge	1248	1048	1204	1306	1463
Specialundervisning	596	655	778	914	882
Andet	175	212	149	133	95
I alt	3935	3866	4155	4706	4828

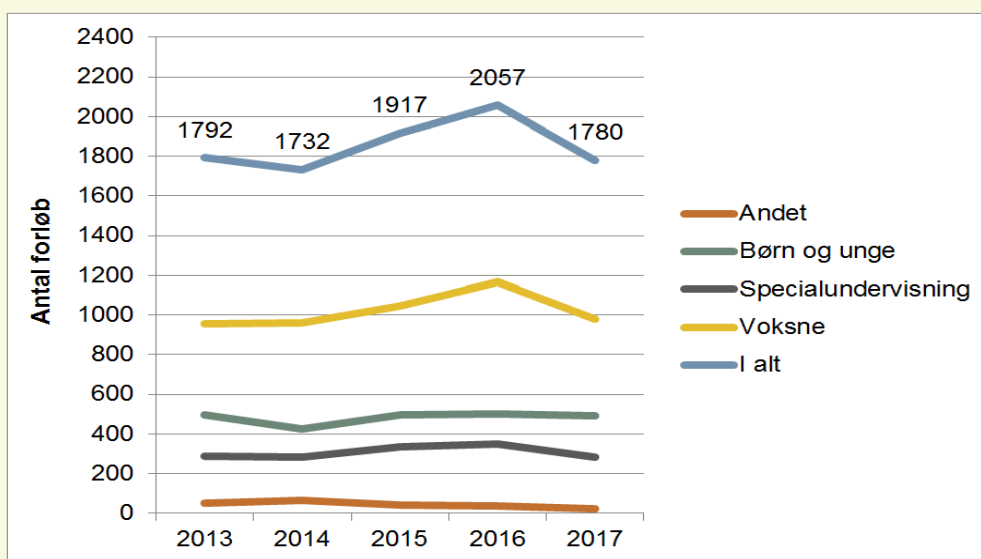
1.2 Rådgivningsforløb i VISO

Ved henvendelse til VISO vurderes det, hvorvidt henvendelsen falder inden for VISOs område eller om der skal henvises til andre aktører som kommunen, Ankestyrelsen mv. I nogle tilfælde er det tilstrækkeligt at foretage telefonrådgivning med henvender uden at igangsætte et rådgivningsforløb.

Rådgivningsforløb

VISO igangsatte i alt 1.780 rådgivningsforløb i 2017, *jf. figur 2*, hvilket er et fald på 13,5 pct. i forhold til 2016.

Figur 2
Antallet af rådgivningsforløb i alt og fordelt på hovedområder, 2013-2017

'Andet' henviser til tværgående emner

Tabel 2 viser, hvordan antallet af rådgivningsforløb præcist er fordelt på hovedområderne siden 2013. Det kan udledes, at antallet er faldet fra 2016 til 2017 med 16 pct. på voksenområdet, med 2 pct. på børne- og ungeområdet samt med 19 pct. på specialundervisningsområdet.

Tabel 2

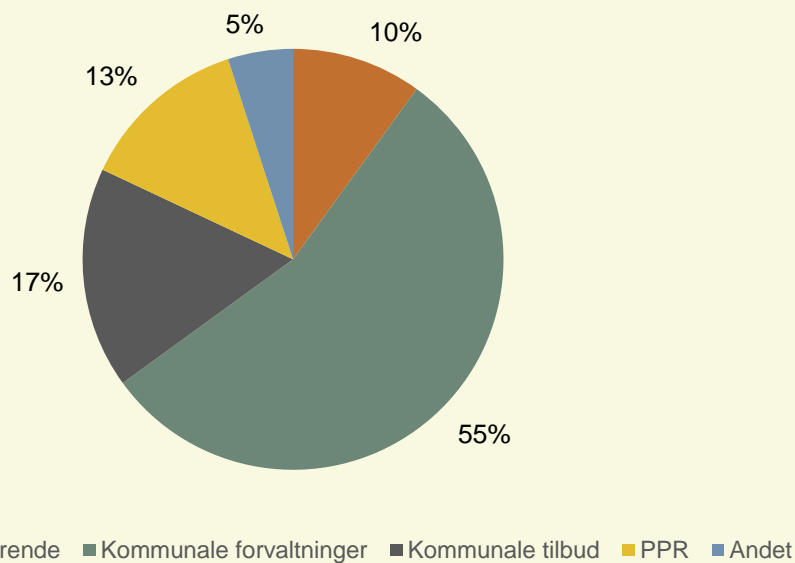
Antallet af rådgivningsforløb i alt og fordelt på hovedområder, 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Voksne	955	959	1044	1169	979
Børn og unge	499	427	495	501	492
Specialundervisning	287	282	334	350	284
Andet	51	64	44	37	25
I alt	1792	1732	1917	2057	1780

Henvendertyper

Figur 3 viser, at 72 pct. af rådgivningsforløbene i 2017 blev igangsat efter henvendelse fra kommunale forvaltninger og tilbud, mens PPR og borgere stod bag henvendelserne i henholdsvis 13 og 10 pct. af forløbene. Denne fordeling følger mønsteret fra de foregående år.

Figur 3
Rådgivningsforløb fordelt på henvendertyper

'Andet' er private, regionale og statslige institutioner, hvor der med kommunen er truffet aftale om henvendelse til VISO.

Målgrupper

I forbindelse med en henvendelse til VISO og et eventuelt efterfølgende rådgivningsforløb registreres de målgrupper, som indsatsen retter sig imod. Der vil typisk blive registreret flere målgrupper i hvert forløb, da VISO yder rådgivning i de mest specialiserede og komplicerede sager, hvor borgeren har flere og sammensatte problematikker.

I 2017 blev der i lighed med 2016 – og de foregående år – igangsat flest rådgivningsforløb målrettet borgere med autisme, udviklingshæmning, udadreagerende adfærd og angst, *jf. tabel 3*. Hvert år er der udsving i forhold til de enkelte målgruppers forekomst i forløbene. I 2017 var der færre forløb sammenlignet med 2016, hvorfor der også var færre forløb vedrørende de fleste målgrupper. Der er dog få stigninger i antallet af forløb med blandt andet demens, udviklingsforstyrrelse og udviklingsforstyrrelse af tale og sprog.

Tabel 3
Antal registrerede målgrupper i rådgivningsforløb

Målgrupper	2015	2016	2017
AUTISMESPEKTRUM	406	503	471
UDVIKLINGSHÆMNING	400	471	365
UDADREAGERENDE ADFÆRD	356	367	328
ANGST	230	298	250
OPMÆRKSOMHEDSFORSTYRRELSE	224	283	224
SEKSUELT OVERGREB	111	175	162
ERHVERVET HJERNESKADE	167	176	160
SOCIAL ISOLATION	108	159	139
OMSORGSSVIGT	99	141	129
FORANDRET VIRKELIGHEDSOPFATTELSE	121	139	126
DEMENS	78	91	111
KOMMUNIKATIONSNEDSÆTTELSE	119	118	106
DEPRESSION	108	150	104
MEDFØDT HJERNESKADE	138	150	104
STRESSBELASTNING	96	119	104
ANDET	60	75	96
PERSONLIGHEDSFORSTYRRELSE	93	100	94

MOBILITETSNEDSÆTTELSE	140	125	90
STOFMISBRUG	86	104	84
UDVIKLINGSFORSTYRRELSE	80	79	84
SELVSKADENDE ADFÆRD	86	74	77
TILKNYTNINGSFORSTYRRELSE	79	84	73
UDVIKLINGSFORSTYRRELSE AF TALE OG SPROG	109	56	72
ALKOHOLMISBRUG	70	82	62
SEKSUELT KRÆNKENDE ADFÆRD	58	62	60
SJÆLDENT FOREKOMMENDE FUNKTIONSNEDSÆTTELSE	80	83	57
UDVIKLINGSFORSTYRRELSE AF SKOLEFÆRDIGHEDER	118	53	50
SPISEFORSTYRRELSE	35	34	44
INDADREAGERENDE ADFÆRD	38	24	42
SELVMORDSTANKER ELLER -FORSØG	65	68	42
VOLDELIGT OVERGREB	38	52	37
MULTIPEL FUNKTIONSNEDSÆTTELSE	31	31	31
SYNSNEDSÆTTELSE	48	41	31
ÆRESRELATERET KONFLIKT	17	25	31
PERSONFARLIG KRIMINALITET	29	35	30
DØMT TIL STRAFFERETSLIG FORANSTALTNING	28	28	26
HØRENEDSÆTTELSE	36	32	25
FLYGTNING	26	42	23
IKKE-PERSONFARLIG KRIMINALITET	26	31	23
UDVIKLINGSFORSTYRRELSE AF SANSEMOTORISKE FÆRDIGHEDER	33	26	18
HJEMLØSHED	3	5	13
ERHVERVET DØVBLINDHED	17	15	11
EPILEPSI	0	0	6
MEDFØDT DØVBLINDHED	1	4	5
PROSTITUTION	7	4	3
FAMILIE	0	6	1
KRIGSVETERAN	8	6	0

VISOs gruppeforløb

VISO yder rådgivning i de tilfælde, hvor en kommune eller et tilbud har brug for specialrådgivning i forhold til en afgrænset gruppe af borgere. Formålet er at kvalificere indsatsen mere bredt og vedvarende. *Tabel 4* viser antallet af gruppeforløb siden 2013 fordelt på hovedområderne.

Tabel 4
Antallet og fordelingen af gruppeforløb på hovedområder, 2013-2017

	2013	2014	2015	2016	2017
Voksne	42	35	47	34	23
Børn og unge	4	17	23	10	9
Specialundervisning	7	4	9	5	12
Andet	1	4	0	1	0
I alt	54	60	79	50	44

2. Nye styringsinitiativer

I oktober 2016 tog VISO to nye styringsinitiativer i brug. Anledningen var et behov for at sikre budgetoverholdelse i en periode, hvor der var stadig flere henvendelser og rådgivningsforløb, samtidig med, at budgetrammen blev reduceret med 10 mio. kr. Formålet var endvidere at styrke kvaliteten af rådgivningen.

Det ene initiativ handlede om, at der skal være ledelsesgodkendelse fra henvender i alle rådgivningsforløb. Formålet var primært at sikre, at viden fra rådgivningsforløbene i højere grad forankres i praksis. Det er konkret udmøntet i, at VISO stiller krav om lederdeltagelse på driftsniveau i som minimum det afklarende og det afsluttende møde. Derudover kræver VISO lederdeltagelse på myndighedsniveau i det afklarende og afsluttende møde, hvis sagen indeholder en eller flere af følgende karakteristika:

- Et højt konfliktniveau
- Flere sektorer
- Flere VISO-leverandører

Det andet initiativ vedrørte rådgivningsforløbenes varighed, der som hovedregel højest må vare otte måneder fra det afklarende til det afsluttende møde. Foruden at imødegå det stigende råd-

givningspres skal dette initiativ medvirke til dels at fastholde og skærpe adskillelsen mellem kommunens myndigheds- og driftsansvar og VISOs rådgivningsforpligtelse, dels at understøtte en effektiv ressourceanvendelse hos kommunen og VISO-leverandøren, og dermed skabe mere målrettede og koncentrerede forløb. Endelig er det et håb, at rådgivningen hurtigere får en betydning for de involverede borgere, når perioderne med ventetid mellem forskellige aktiviteter forkortes.

Foreløbige erfaringer

De foreløbige erfaringer er, at de nye styringsinitiativer er blevet godt modtaget som redskaber til at målrette og styrke kvaliteten i rådgivningen. Der er særligt positive erfaringer med ledelsesgodkendelse og lederdeltagelse i møder i sager med højt konfliktniveau. Overordnet set er erfaringen, at ledelsesgodkendelsen giver mere forpligtende henvendelser og bedre mulighed for at følge op på henvendelser ved for eksempel personaleudskiftning.

Derudover er de foreløbige erfaringer, at ledelsesinvolvering kan sikre fremdriften i rådgivningsforløbet, da det umiddelbart efter et møde kan besluttes om konkrete foranstaltninger skal iværksættes. Desuden kan det sikre en fælles forståelse for rådgivningsforløbets målsætning og forventede ressourceforbrug.

I forhold til styringsinitiativet vedrørende rådgivningsforløbenes varighed arbejder VISO kontinuerligt med tæt opfølgning på implementering af de adfærdsændringer, som skal sikre leveforløb af en tilpas længde. En undersøgelse af forløbenes længde viser, at 57 pct. afsluttes inden for otte måneder og størstedelen inden for ni måneder. VISO har blandt andet derfor fokus på at skærpe forventningsafstemningen med henvender om rådgivningens forløb, følge op på aktiviteter, der logges på sagen i VIAS, samt udarbejde procedure for håndtering af personaleskift i rådgivningsforløb.

3. Koordinering af specialrådgivning

VISO arbejder kontinuerligt med koordinering af det mest specialiserede specialundervisningsområde (KaS). I 2017 har følgende aktiviteter været i fokus:

Udbud på KaS-området

VISO gennemførte i 2016 et udbud af alle specialrådgivningsydelser inden for KaS-området. Det førte til, at VISO med virkning fra 1. januar 2017 indgik kontrakter med fem af de hidtidige leverandører, hvoraf to – Center for Døvblindhed og Høretab og Center for Høretab – samlede sig i et konsortium omkring opgaven vedrørende specialrådgivning til børn og unge fra 0 til og med 17 år med hørenedsættelse. Konsortiet har sikret fælles indgang for henvendere, ugentlig koordinering og fordeling af indkomne henvendelser samt fælles pædagogiske udviklingsforløb. Udbuddet førte også til, at opgaven vedrørende specialrådgivning til førskolebørn med svære kommunikative, sociale, udviklingsmæssige eller motoriske vanskeligheder overgik fra Børnekliniken under Københavns Kommune til Institut for Kommunikation og Handicap (IKH) under Region Midtjylland. I foråret 2017 etablerede IKH en KaS-rådgivningsenhed i Høje Taastrup, så rådgivningen på dette område er fysisk tilgængelig i både Jylland og på Sjælland.

Udvikling og idriftsættelse af særlig VIAS-løsning til KaS-leverandørerne

Der er i 2017 udviklet en ny VIAS-registreringsløsning til KaS-leverandørerne, som indebærer, at alle henvendelser og rådgivnings- og udredningsforløb registreres i VIAS. Denne registrering gør det muligt løbende at følge aktivitetsniveau og trække mere detaljerede data om forløbene. Det drejer sig bl.a. om engangshenvendelser, længerevarende forløb, modtagerkommuner samt brugertilfredshed. KaS-leverandørerne begyndte også i 2017 at følge den håndbog, som VISOs øvrige leverandører arbejder efter. Håndbogen viser, hvilke procesmæssige skridt, faglige retningslinjer og skabeloner der skal følges undervejs i forløbene.

4. Leverandører

4.1 VISOs leverandørsamarbejde

VISO havde ved udgangen af 2017 kontrakter med 115 leverandører, som skal imødekomme rådgivningsbehovene med afsæt i aktuel viden om målgrupper, metoder, implementering mv.

VISOs rådgivningsydelser mv. blev fra 1. januar 2016 omfattet af det såkaldte light-regime i udbudsloven. Det indebærer, at ydelserne gradvist skal udbydes, så der kan indgås kontrakter med leverandører i overensstemmelse med light-regimet. VISO påbegyndte således i 2017 udbud af kontrakter for VISO-leverandører på voksenområdet og modtog i december 2017 201 tilbud fra 87 tilbudsgivere. Kontrakterne forventes at træde i kraft fra 1. maj 2018 og skal for fremtiden i udbud hvert fjerde år. VISO forventer at kunne annoncere et fælles udbud på børne- og unge- samt specialundervisningsområdet i første halvår af 2019.

4.2 Udvikling af specialisterne i leverandørnetværket

VISO arbejder løbende for at sikre et så højt fagligt niveau i rådgivningen som muligt. Det sker med mange forskellige tiltag, hvoraf følgende to fra 2017 kan fremhæves:

- Introduktionsforløb for VISO-specialister
- Dialogmøder med VISO-leverandørerne

Introduktionsforløb for VISO-specialister

VISO afviklede en række modulopbyggede introduktionsforløb for 190 VISO-specialister efter et koncept, der blev udviklet i 2016. Det overordnede mål med forløbet er at opkvalificere nye specialister til at kunne rådgive og følge retningslinjerne mv. i VISOs håndbog. Det forventes, at udbuddet af kontrakter på voksenområdet vil medføre, at VISO får nye leverandører, som ligeledes skal igennem introduktionsforløbene.

Dialogmøder med VISOs leverandører

VISOs konsulenter har, som supplement til den løbende dialog i VISO-forløb, afholdt dialogmøder med leverandører, hvor fokus er på social- og procesfaglige udfordringer med henblik på at understøtte og kvalificere rådgivnings- og udredningsarbejdet. I 2017 er der afholdt 17 dialogmøder med udvalgte leverandører. Sideløbende hermed er der igangsat et arbejde med en ny model for samarbejdet med leverandørerne. Denne model tager højde for nye rammekontrakter i forbindelse med udbuddet og behovet for at kvalificere samarbejdet. I 2018 vil dialogmødemodellen derfor blive erstattet af en kontaktpersonordning, hvor hver VISO-konsulent bliver kontaktperson for fire eller fem leverandører.

5. Kvalitetssikring

5.1 Tilfredsheden med VISOs rådgivning

Kommunerne giver udtryk for tilfredshed med VISOs ydelser. Det viser en undersøgelse, som VISO lavede i august-september 2017, og som bygger på svar fra 239 fagpersoner i 71 kommuner. Her blev kommunerne spurgt om deres oplevelse af VISOs rådgivningsforløb og samarbejdet med VISO. De væsentligste svar fra kommunerne var:

- 93 pct. oplever, at specialisternes anvisninger er anvendelige for rådgivningsforløb (34 pct. svarer i meget høj grad, 41 pct. i høj grad og 19 pct. i nogen grad)
- 96 pct. oplever, at specialisternes anvisninger er anvendelige for udredningsforløb (33 pct. svarer i meget høj grad, 44 pct. i høj grad og 19 pct. i nogen grad)

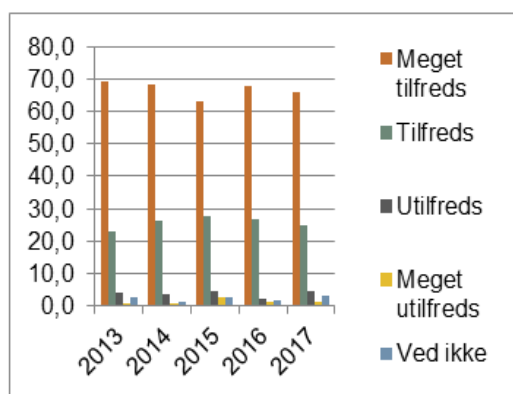
- 80 pct. oplever i høj grad eller meget høj grad, at varigheden af forløbene er passende.
- 91 pct. svarede, at deres forløb varede i otte måneder eller mindre (både for udrednings- og rådgivningsforløb).
- 2 pct. oplever, at VISO ikke tilbyder det, de har behov for.
- 20 pct. giver udtryk for at have stået i en situation, hvor vedkommende har afholdt sig fra at henvende sig til VISO, selvom der umiddelbart kunne være et behov for det.

Faglig opfølgning på VISOs rådgivningsforløb

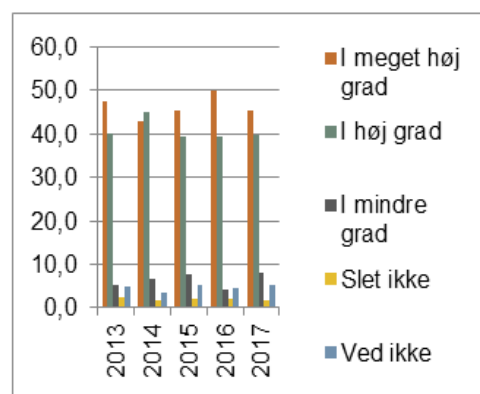
VISO følger kvaliteten i rådgivningsforløbene. Det sker ved, at stort set alle henvendere efter et rådgivningsforløb bliver bedt om at vurdere, hvordan det er gået, ligesom VISO kan vælge at udtage enkeltforløb til auditering, hvis henvenderen har været utilfreds med forløbet.

Svarene viser, at der generelt er stor tilfredshed med selve forløbet og dets anvendelighed i praksis, jf. figur 4 og 5. Som det ses, har tilfredsheden været høj i alle årene fra 2013 til 2017.

Figur 4. Graden af tilfredshed med VISOs rådgivning, 2013-2017

Figur 5. Graden af tilfredshed med anvendeligheden af VISOs rådgivning, 2013-2017

I 2017 modtog VISO 463 besvarelser ud af 1.780 VISO-forløb, hvilket er en svarprocent på 26 – mod en svarprocent på 19 i 2016. VISO vil i 2018 iværksætte tiltag for at øge svarprocenten i forbindelse med den faglige opfølgning.

5.2. VISOs audit af enkeltforløb og temaaudit

I foråret 2017 indførte VISO et nyt format for audit, som betyder, at der årligt gennemføres én tema-audit, hvor der fokuseres på en særlig problemstilling/opgave, der går igen i mange rådgivningsforløb, mens enkeltforløbs-audit kun anvendes, hvis der har været særligt kritiske forløb. I 2017 er der foretaget én tema-audit og ingen enkeltforløb.

Fokus for tema-auditten var målsætning i rådgivningsforløbene. En gennemgang af cirka 90 rådgivningsforløb og interviews med specialister og henvendere viste, at der i flere forløb manglede at blive opsat mål tidligt i forløbene, men at der var mål i afslutningen af stort set alle forløb. Derfor har VISO i visitationen fået særlig opmærksomhed på at sikre, at der opsættes mål i den tidlige fase af forløbene. VISO gennemfører herudover i 1. halvår 2018 et internt kompetenceudviklingsforløb med fokus på mål for rådgivningsforløb, ligesom VISOs håndbog vil komme til at indeholde eksempler på ideelle mål for rådgivningsforløb til brug i visitationen og som hjælp til specialisterne.

6. Udvalgte indsatsområder

6.1 Adoption uden samtykke

VISO har siden 1. oktober 2015 haft en særlig forpligtelse til at yde landets kommuner rådgivning om adoption uden samtykke, jf. servicelovens § 13, stk. 7. Kommuner kan således henvende sig til VISO, når de i en sag overvejer at indstille til adoption uden samtykke. VISO kan formidle viden om lovgrundlaget og give rådgivning og faglig sparring undervejs i sagsprocessen. VISO modtog 15 henvendelser om rådgivning i disse sager i 2017. Herudover afholdt VISO temadage i ni kommuner.

I den samlede projektperiode – fra 1. oktober 2015 til 31. december 2017 – har VISO modtaget 31 henvendelser om rådgivning i enkeltsager på dette område og afholdt temadagsforløb i 21 kommuner. Der er planlagt forløb i yderligere fem kommuner i løbet af første halvår af 2018.

Siden sommer 2017 har VISO arbejdet for at styrke og videreudvikle leverandørnetværket, så det både kan imødekomme en stor efterspørgsel på rådgivning i relation til adoption uden samtykke og sikre en forankring af viden og kompetencer på området i VISO.

6.2 Børn med autisme og skolevægring

VISO har sammen med specialistnetværket igangsat et udviklingsforløb i 2017 med afsæt i den viden, Socialstyrelsen præsenterede i rapporten *Børn med autisme og skolevægring* (2016). Formålet er, at viden fra rapporten videreudvikles og omsættes i VISOs rådgivning til gavn for fagpersoner, forældre og børn. Forløbet har to fokusområder:

- Der skal, som en integreret del af rådgivningsforløbene, indlægges samarbejds møder med deltagelse af alle aktører omkring barnet i vekselvirkning med den rådgivning, der ydes til skole og PPR samt hjem og familierådgiver.
- VISO-konsulenterne og -specialisterne skal indledningsvist og under rådgivningsforløbet vurdere og rådgive om, hvordan og i hvilket omfang barnets perspektiv kan inddrages.

7. Økonomi

VISOs finanslovsbevilling til indkøb af specialistrådgivning af kommuner, tilbud, borgere m.fl. udgjorde i alt 238,3 mio. kr. i 2017. Bevillingen er fordelt på to underkonti: Rådgivning og udredning henholdsvis koordinering af specialrådgivning (KaS).

Bevillingen til rådgivning og udredning var på 135,3 mio. kr. i 2017, *jf. tabel 6*. Hovedparten – 131,9 mio. kr. – blev ligesom i de foregående år brugt på rådgivningsforløb. De ubrugte midler tilbageføres til det kommunale bloktilskud.

Tabel 6
VISOs bevilling og forbrug – rådgivning og udredning, 2011-2017

Finanslovskonto § 15.11.31.10 (mio. kr.)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Bevilling	147,7	134,2	138,8	140,7	143,4	144,4	135,3
Forbrug	108,9	117,6	113,3	121,6	129,4	139,6	131,9

Udgifterne er faldet med 7,7 mio. kr. fra 2016 til 2017 svarende til et fald på 5,5 pct. Denne udvikling skyldes primært, at antallet af rådgivningsforløb er faldet fra 2.057 i 2016 til 1.780 i 2017.

Bevillingen til KaS-området udgjorde 103 mio. kr. i 2017. Regnskabsresultatet viste et mindreforbrug på 0,7 mio. kr.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk